

بسمه تعالی



جمهوری اسلامی ایران
وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
خوزه وزارتی

« سال تولید، پشتیبانی‌ها، مانع‌زدایی‌ها »

با سلام و احترام

به پیوست صورتجلسه سومین نشست کارگروه دائمی شورای هماهنگی پاسداشت زبان فارسی در سال جاری جهت اطلاع و پیگیری مصوبات ارسال می‌شود

معمود شالویی

مشاور وزیر و دبیر شورای هماهنگی پاسداشت زبان فارسی

رونوشت:

- مقام عالی وزارت جهت استحضار



جمهوری اسلامی ایران
وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
حوزه وزارتی

بسمه تعالی

شماره: ۱۴۰۰/۲۴۰۶۲۳
تاریخ: ۱۴۰۰/۱۰/۲۲
ساعت: ۱۲:۵۰
پیوست: دارد

« سال تولید، پشتیبانی‌ها، مانع‌زدایی‌ها »

- سرکار خانم نسوین پرویزی - معاون محترم واژه‌گزینی فرهنگستان زبان و ادب فارسی
- جناب آقای امین شمس - رئیس محترم کنترل و نظارت پلیس نظارت بر اماکن عمومی ناجا
- جناب آقای شهاب جنابی - مشاور محترم وزیر و مدیر کل حوزه وزارتی وزارت صحت
- جناب آقای مسعود اسعدی - معاون محترم دفتر تبلیغات و اطلاع‌رسانی معاونت مطبوعاتی
- جناب آقای سید یوسف معصومی - نماینده محترم وزارت کشور
- جناب آقای حجت‌الله غلامعلی - معاون محترم اجتماعی، فرهنگی و روستایی مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهری
- جناب آقای امیر سعید کریمی - معاون محترم مرکز همکری‌های علمی و بین‌المللی گسترش زبان فارسی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
- سرکار خانم مرضیه مهرابی - معاون محترم امور فرهنگی اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان تهران
- جناب آقای علی اکبر ابراهیمی - مدیر کل محترم دفتر امور چاپ و نشر وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
- جناب آقای فرزین بازوکی - نماینده محترم سازمان ثبت احوال کشور
- جناب آقای مهرداد کریمزاده - سرپرست محترم اداره ثبت علائم تجاری مرکز مالکیت معنوی سازمان ثبت اسناد و املاک
- جناب آقای رضا عالی زاده - نماینده محترم معاونت فرهنگی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
- جناب آقای مهرداد آرمان - نماینده محترم اتاق اصناف ایران
- سرکار خانم مژگان اسماعیلی - رئیس محترم پژوهشکده زبان‌شناسی، کتیبه‌ها و متون در پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری
- جناب آقای حامد مخبر - نماینده محترم سازمان صدا و سیما و قائم مقام شبکه آموزش
- جناب آقای حسین قاسمیپور - مقدم مدیر محترم گروه تألیف کتب درسی ادبیات فارسی سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی



اتاق اصناف ایران
IRAN CHAMBER OF GUILDS

رئیس

تاریخ : ۱۴۰۰/۱۱/۰۹

شماره : ۷/۰۶/۱۴۹۴۸

پیوست : ندارد

رونوشت :

جناب آقای شالویی مشاور محترم وزیر و دبیر شورای هماهنگی باسداشت زبان فارسی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در بازگشت به نامه
صدرالاشاره جهت استحضار.



تاریخ : ۱۴۰۰/۱۱/۰۹

شماره : ۷/۰۶/۱۴۹۴۸

پیوست : ندارد

(سال تولید، پشتیبانی ها، مانع زدایی ها)

روسای محترم اتاق های اصناف سراسر کشور

موضوع: قانون منع بکار گیری الفاظ بیگانه

سلام علیکم

احتراماً، ضمن توجه به مفاد نامه شماره ۱۴۰۰/۲۴۰۶۲۳ مورخ ۱۴۰۰/۱۰/۲۲ شورای هماهنگی پاسداشت زبان فارسی در خصوص رعایت قانون منع بکارگیری اسامی، عناوین و اصطلاحات بیگانه مصوب ۷۵ و آئین نامه اجرایی آن توسط افراد صنفی اعلام می دارد:

همانطور که مطلعید ماده واحده قانون ممنوعیت بکارگیری اسامی، عناوین و اصطلاحات بیگانه مصوب ۷۵ مقرر می دارد: "به منظور حفظ قوت و اصالت زبان فارسی به عنوان یکی از ارکان هویت ملی ایران و زبان دوم عالم اسلام و معارف و فرهنگ اسلامی، دستگاه های قانونگذاری، اجرایی و قضایی کشور و سازمان ها، شرکت ها و موسسات دولتی و کلیه شرکت هایی که شمول قوانین و مقررات عمومی بر آنها مستلزم ذکر نام است و تمامی شرکت ها، سازمان ها و نهادهای مذکور در بند (د) تبصره (۲۲) قانون برنامه دوم توسعه موظفند از بکار بردن کلمات و واژه های بیگانه در گزارش ها و مکاتبات، سخنرانی ها، مصاحبه های رسمی خودداری کنند و همچنین استفاده از این واژه ها بر روی کلیه تولیدات داخلی اعم از بخش های دولتی و غیردولتی که در داخل کشور عرضه می شود ممنوع است". همچنین به موجب تبصره ۸ و ۹ ماده مذکور ضمانت اجرای بکارگیری الفاظ بیگانه برای آندسته از تولید و توزیع کنندگان و بطور کلی صاحبان مراکز کسب و پیشه متخلف از این امر به صورت سلسله ای تا مرحله لغو پروانه کار احصاء شده است. در همین راستا به منظور رعایت منویات قانونگذار و لزوم آگاهی هرچه بیشتر افراد صنفی نسبت به مقررات مورد اشاره و تبعات حقوقی ناشی از استعمال "اسامی، عناوین و اصطلاحات" بیگانه برای واحدهای صنفی و محصولات تولیدی، مستدعی است دستور فرمائید اتحادیه های صنفی تابعه صرفاً از باب اطلاع رسانی و توصیه، مراتب را به نحو شایسته به واحدهای صنفی تحت پوشش منعکس نمایند.

سعید همبینی



رفته‌اند. امیدوارم با همکاری شما و همه دستگاه‌ها پاسداشت زبان فارسی را جدی بگیریم. قطعاً دولت سیزدهم با نظری که دکتر اسماعیلی وزیر محترم فرهنگ و ارشاد اسلامی به مقوله پاسداشت زبان فارسی دارند به این مساله توجه جدی مبذول خواهد داشت.»

در ادامه دکتر پرویزی ضمن خواندن دستور جلسه، به مصوبات جلسه قبل اشاره کرد: «قرار شد دو نماینده جدید از ثبت احوال و اصناف، در شورا حضور داشته باشند. همچنین وزارت ارشاد و بگاهی را ایجاد کند تا تمام دستگاه‌های مرتبط با امر نام گذاری به آن متصل باشند و از این رهگذر دشواری کمتری برای مردم و متقاضیان به وجود آید. همچنین مقرر شد در استان‌ها شوراهایی برای پاسداشت زبان فارسی با ریاست مدیر کل ارشاد همان استان تشکیل شود.» پرویزی در ادامه بیان کرد: «قانون ممنوعیت به کارگیری اسامی بیگانه سال ۷۵ تصویب شده و سال ۷۸ نیز آیین نامه اجرایی آن تصویب شده با این حال ما همچنان مشکلاتی در این زمینه داشته‌ایم. ما در جلساتمان به این فکر کرده‌ایم از کجا می‌توان از مبدأ، این اقدامات را اصلاح کرد.» پرویزی در ادامه با اشاره به مشکلات مربوط به ثبت مالکیت معنوی افزود: «مشکل ما در ثبت علائم آن است که بر اساس معاهدات بین المللی، ثبت مالکیت معنوی معمولاً با مشکل مواجه می‌شود. چیزی که ما به عنوان ویزند می‌شناسیم، ظاهراً بر اساس معاهدات بین المللی موظف هستند ثبت شود. قرار شد از این به بعد روی مجوز صادره اعلام شود اگر نام ویزندی بیگانه است صاحب آن با مشکل مواجه خواهد شد.»

در ادامه مهدی نجفی دبیر کارگروه دائمی شورای همانگی پاسداشت زبان فارسی، توضیحاتی درباره راه اندازی سامانه ایراد کرد و گفت: «یکی از ملزومات راه اندازی این سامانه این است که ساختار منسجم و چابک‌تری برای این حوزه تعریف کنیم که این کار البته فرایندهای اداری دارد که سازمان امور اداری و استخدامی باید اجازه بدهد تا تشکیلات را تعریف کنیم تا بر اساس ساختار و شرح وظایف جدید، سامانه جدید را راه اندازی کنیم. ولی فعلاً این مقدور نیست و زمان بر است. لذا ما پیشنهاد راه اندازی وبگاه اطلاع رسانی شورای هماهنگی پاسداشت زبان فارسی را دادیم تا از طریق همین وبگاه، سامانه‌های دستگاه‌های مختلف از جمله سردر اصناف و ثبت شرکت‌ها در مجموعه این وبگاه قرار بگیرند و اطلاع رسانی اقدامات شورا از طریق آن انجام شود.»

-مهرداد آرمان، نماینده اتاق اصناف ایران
-حامد مخبر، نماینده سازمان صدا و سیما و قائم مقام شبکه آموزش
-حسین قاسم‌پور مقدم، مدیر گروه تألیف کتب درسی ادبیات فارسی سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
-مرجان اکبری، کارشناس صادرات و واردات دفتر امور چاپ و نشر وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
-طیبه میرزایی، کارشناس مالکیت معنوی سازمان ثبت

غایبان:

-نماینده وزارت صمت
- نماینده وزارت اقتصاد و دارایی
- نماینده شهرداری تهران

دستور جلسه:

- ۱- ارائه پیشنهاد از سوی دستگاه‌های عضو شورا برای تقویت و به روزرسانی سامانه شورای پاسداشت زبان فارسی
- ۲- پیگیری مصوبات جلسات قبلی شورا و کارگروه
- ۳- بررسی موارد ارجاعی از طرف کاربران سامانه موجود

خلاصه مذاکرات:

آقای شالویی ضمن خیرمقدم به میهمانان و نمایندگان دستگاه‌ها، درباره برپایی جلسات شورا و کارگروه گفت: «جلسات شورای هماهنگی پاسداشت زبان فارسی با حضور وزیر محترم و نمایندگان ۱۲ دستگاه برگزار می‌شود که در دوره دکتر اسماعیلی یک بار برگزار شد و در زمان دکتر صالحی نیز دو بار. بنده شاید به دلیل مسوولیت‌هایم نتوانم در کارگروه حضور دائم داشته باشم و لذا از خانم پرویزی که معاون فرهنگستان زبان و ادب فارسی هستند خواهش کردم جلسات کارگروه با مدیریت ایشان و دبیری آقای نجفی برگزار شود.» او ادامه داد: «توقع و انتظار این است که کارگروه دست کم هر ماه یک جلسه برگزار کند. کارگروه مصوبات مهمی دارد و اهرم بازدارنده‌ای است برای ممانعت از هجوم واژه‌های بیگانه. بیم آن می‌رود که هجوم واژه‌های بیگانه بیشتر شود؛ چرا که کشورهای غربی از هر سو فرهنگ و تمدن ما را نشانه

«باسمه تعالی» صورتجلسه کمیسیون (کارگروه) دائمی شورای پاسداشت زبان فارسی

شماره جلسه:	روز و تاریخ:	ساعت:	مکان:
سومین ۱۴۰۰	چهارشنبه ۱۴۰۰/۱۰/۱۵	۱ تا ۱۲	سالن جلسات وزارت متبوع
حاضران:			
سرکار خانم‌ها و جناب آقایان :			
<p>- محمود شالویی، دستیار وزیر و مدیر کل دفتر وزارتی و دبیر شورای هماهنگی پاسداشت زبان فارسی</p> <p>- نسرین پرویزی، معاون واژه‌گزینی فرهنگستان زبان و ادبیات فارسی</p> <p>- مهدی نجفی، دبیر کارگروه دائمی شورای هماهنگی پاسداشت زبان فارسی</p> <p>- معصومه خدیوی، کارشناس شورای هماهنگی پاسداشت زبان فارسی</p> <p>- مسعود اسعدی، معاون دفتر تبلیغات و اطلاع‌رسانی معاونت مطبوعاتی</p> <p>- امین شمس، رئیس کنترل و نظارت پلیس نظارت بر اماکن عمومی ناجا</p> <p>- سید یوسف معصومی، نماینده وزارت کشور</p> <p>- حجت‌الله غلامعلی، معاون اجتماعی، فرهنگی و روستایی مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهری</p> <p>- امیرسعید کرمی، معاون مرکز همکاری‌های علمی و بین‌المللی گسترش زبان فارسی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری</p> <p>- مرضیه محرابی، معاون امور فرهنگی اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان تهران</p> <p>- علی اکبر ابراهیمی، مدیر کل دفتر امور چاپ و نشر وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی</p> <p>- مرگان اسماعیلی، رئیس پژوهشکده زبان‌شناسی، کتیبه‌ها و متون در پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری</p> <p>- فرزین پازوکی، نماینده سازمان ثبت احوال کشور</p> <p>- مهرداد کریم‌زاده، سرپرست اداره ثبت علائم تجاری مرکز مالکیت معنوی سازمان ثبت اسناد و املاک</p> <p>- رضا عالی‌زاده، نماینده تام‌الاختیار معاونت فرهنگی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی</p>			

وزارت ارشاد باید به عنوان متولی محتوای فرهنگی در روند ادامه کار ثبتی‌هاتأییدیه اولیه را انجام دهد و این موضوع را هم افزایش کنیم.

دکتر پرویزی

همه دستشان بسته است به خاطر مقررات دیگری که دارند. ما در پی آن هستیم که از ابتدای کار، امور سامان بگیرد و این وبگاه هم این هدف را دارد.

خانم مهرابی، نماینده اداره کل فرهنگ و ارشاد استان تهران

ما در حوزه تبلیغات استان تهران مشکلات زیادی برای اجرای قانون پاسداشت زبان فارسی داریم. درخواستمان این است اتفاقی که در حوزه ثبت افتاد، در اصناف هم بیافتد و روی پروانه‌ها درج شود در صورت استفاده از کلمات بیگانه، این امر برای فرد یا شرکت خاطی تبعات دارد.

در مورد بحث وبگاه، درخواستمان این است که مجموعه لغاتی که مصوب شده در وبگاه قابل مشاهده باشد. بحث میراث فرهنگی خیلی برای ما مهم است؛ خصوصاً الان که شب عید است انتظارمان این است که شرکت‌های مسافرتی و گردشگری قانون پاسداشت را رعایت کنند. برای مثال شرکت علی بابا حاضر نشده کلمات تور و رزرو را تغییر دهد. از میراث فرهنگی می‌خواهیم به تمام این شرکت‌ها ابلاغ کند که در کاربرد اسامی از واژه‌های بیگانه استفاده نکنند.

آقای گرمی، نماینده وزارت علوم

بیشتر کار ما در زمینه گسترش زبان و ادب فارسی معطوف به خارج از کشور است. جالب است کشورهای فارسی زبان منطقه مثل قزاقستان اهتمام و توجه خاصی به مقوله پاسداشت زبان فارسی دارند. من خواهم این است که اطلاعاتی که این جا هست کلان داده‌شان در دسترس باشد.

دکتر پرویزی

بخش اصناف می‌تواند مثل بخش ثبت، از همان ابتدا متقاضیان را از تبعات تخطی از قانون منع به کار گیری الفاظ بیگانه آگاه کند.

خانم اسماعیلی، نماینده وزارت میراث فرهنگی و گردشگری

- کار ما در حوزه زبان شناسی و کتیبه شناسی و عمدتاً محافظت از زبان‌های در خطر و جمع آوری گونه‌های مختلف زبانی است.

- ما در زمینه پاسداشت زبان فارسی این امکان را داریم که همایش‌ها و هم‌اندیشی‌هایی برگزار کنیم یا در بحث‌های گویش‌ها اقدام به جمع آوری اطلس کنیم. ما خودمان را حامی و پاسدار زبان فارسی می‌دانیم. به نظر می‌رسد اهرم‌هایی که مردم را عصبانی یا آنها را متضرر می‌کند شکست خورده و ما باید به مؤلفه‌های فرهنگی بیشتر بیاندیشیم. بنابراین رویکردهای ایجابی و تشویقی بیشتر جواب می‌دهد. اگر ما از طریق قلب مردم وارد شویم موفق می‌شویم. از این رو باید حسن نیت مان را نشان دهیم و البته بنیان این مساله بر می‌گردد به آموزش و پرورش.

دکتر پرویزی

- درست است شورای پاسداشت وظیفه دارد به اسامی و واژه‌ها بپردازد؛ ولی کمک‌هایی که میراث فرهنگی می‌تواند بکند ارائه راهکارهای فرهنگی برای حفظ زبان فارسی است.

آقای ابراهیمی مدیر کل دفتر امور چاپ و نشر

- احساس می‌کنم در بعضی سازمان‌ها اراده‌ای برای اجرای قوانین پاسداشت وجود ندارد و ما با تغییر نمایندگان دستگاه‌ها بر می‌گردیم اول خطا! من قبلاً گفته‌ام بحث زمین و زبان خیلی مهم است. کسی که می‌خواهد چشم بازار را با اسامی لاتین کور کند، اصالت ندارد. موضوع ما، فرهنگ است. اگر همدلی و همراهی نباشد مشکلات حل نمی‌شود.

- در حوزه ثبت، اراده‌ای برای اجرای قوانین و مقررات وجود ندارد. با توجه به این که وزارت ارشاد متولی بحث پاسداشت زبان فارسی است شرکت‌ها و افراد قبل از ثبت یک مجوز از ارشاد استعلام بکنند.

– ما در آموزش و پرورش، شورای حفظ و ترویج زبان فارسی را راه اندازی کرده‌ایم و ۱۵ کارگروه داریم. فعالیت‌های خوبی انجام شده.

– نکته مهم این است که پاسداشت زبان فارسی فقط شامل واژه‌های بیگانه نیست. من مدتی است به تابلوهای تبلیغاتی حساس شده‌ام می‌بینم همان کلمه فارسی را هم به لاتین می‌نویسند. – ما بیشتر از آن که ممنوعیت ایجاد کنیم باید فرهنگسازی کنیم.

آقای عالی زاده، نماینده وزارت بهداشت

– در حوزه پاسداشت زبان فارسی در حوزه سلامت جای کار زیاد است و ما این آمادگی را داریم در زمینه حفظ ارزش‌های زبان فارسی کمک کنیم. – پیشنهاد می‌کنم محتوا و ساختار این وبگاه در جلسات کارگروه بررسی شود و با نظر همه ارگان‌ها اتفاق بیافتد.

آقای کریم زاده، سرپرست اداره ثبت علائم تجاری

– اگر از اداره ما در خصوص علائم تجاری ثبت شده خدمتی می‌خواهید ما می‌توانیم در این زمینه همکاری لازم را بکنیم.

– یک نام تجاری هویت و شرف تولیدکننده است. برخی نام‌های تجاری را نمی‌توان تغییر داد.

دکتر پرویزی

– مشکل ما ابتدای فرآیند مجوز دادن است. از همان ابتدا نباید به برخی نام‌ها مجوز داد. اسامی شیمیایی عوض نمی‌شود ولی نام شرکت داروسازی را می‌توان عوض کرد.

آقای آرمان، نماینده اصناف

– ما در اصناف، بنای تعامل و همکاری داریم؛ مشروط به این که قوانین ما هم رعایت شود. می‌توانیم بخشنامه کنیم که عدم رعایت قانون منع استعمال الفاظ بیگانه برای متقاضیان، تبعات قانونی دارد.

نجفی همچنین از آقای اسعدی خواست تا زین پس، عنوان شورای هماهنگی پاسداشت زبان فارسی از معاونت مطبوعاتی به این وبگاه جدید منتقل شود و وبگاه موجود در معاونت مطبوعاتی با عنوان سردر اصناف فعال باشد.

دبیر کارگروه دائمی پاسداشت زبان فارسی سپس از نمایندگان محترم دستگاه‌هایی که حضور داشتند خواست درباره اقدامات خود در خصوص سرفصل‌های دستور جلسه صحبت کنند.

آقای غلامعلی، نماینده سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌ها

- در حوزه نامگذاری، باید در زمینه مشوق‌ها و اقدامات ایجابی فعالیت بیشتری بکنیم و جذابیت‌هایی برای مردم در نظر بگیریم و از اقدامات سلبی بکاهیم. ظرفیت‌های دستگاه‌ها باید احصاء و از ظرفیت کارهای ایجابی استفاده شود.

سرهنگ شمس، رئیس کنترل و نظارت پلیس نظارت بر اماکن عمومی ناجا

- برای اطلاع رسانی کلی در خصوص لزوم اجرای قانون پاسداشت، پیشنهادم این است که در این سامانه جدید، کلیه مراجع صدور مجوز فعالیت دسترسی داشته باشند.

آقای اسعدی، معاون دفتر تبلیغات و اطلاع‌رسانی معاونت مطبوعاتی

- باید بررسی شود تا ببینیم مراجع صدور مجوز چطور می‌توانند به این سامانه متصل شوند و قرار است چه اتفاقی بیفتد. چون ما در سامانه سردر اصناف، هنوز نتوانسته‌ایم با پلیس اماکن و همچنین با فرهنگستان زبان و ادب فارسی ارتباط برقرار کنیم.

دکتر پرویزی

- درباره این سامانه یا وبگاه شورای هماهنگی پاسداشت زبان فارسی، باید بگوییم که تمام نهادهای مرتبط باید سامانه‌های خودشان را به این وبگاه پیوند دهند تا متقاضی که وارد می‌شود سردرگم نشود.

آقای قاسم پور، نماینده وزارت آموزش و پرورش

- برای راه اندازی این سامانه جدید، مسائل فنی و محتوایی باید لحاظ شوند؛ هر چند طبیعتاً این سامانه به لحاظ محتوایی باید در شأن این شورا باشد.

مصوبات جلسه:

- مقرر شد طی جلسه فوق‌العاده با نمایندگان سازمان ثبت، وزارت صمت، اتاق اصناف و فرهنگستان زبان و ادب فارسی، موضوع انتخاب نام علائم تجاری از ابتدای فعالیت مورد بحث و بررسی قرار گیرد و تصمیم‌گیری شود.

- قرر شد اتاق اصناف ایران به همراه مجوز کسب، بخشنامه‌ای حاوی مقررات شورای هماهنگی پاسداشت زبان فارسی در اختیار متقاضیان قرار دهد و تبعات استفاده از نام غیر فارسی را مؤکداً متذکر شود.

- مجموعه لغات مصوب فرهنگستان و لغات بیگانه در اختیار کاربران قرار گیرد.

- راه‌اندازی وبگاه اطلاع‌رسانی شورای هماهنگی پاسداشت زبان فارسی.

- انتقال عنوان شورای هماهنگی پاسداشت زبان فارسی به وبگاه اطلاع‌رسانی شورای هماهنگی پاسداشت زبان فارسی و ادامه فعالیت سامانه اداره کل تبلیغات معاونت مطبوعاتی با عنوان سردر اصناف.

دبیرکار گروه دانشی شورای پاسداشت زبان

فارسی